

Điều trị bệnh chướng hơi dạ cỏ trên trâu bò

1. Nguyên nhân

- Do trâu bò ăn phải những thức ăn dễ lên men, sinh hơi. Đặc biệt về màu xanh chúng ăn nhiều cỏ xanh, cỏ non có chứa nhiều nước, chất nhầy; những thức ăn có chứa nhiều glucit như bã mía, cặn đường, thân cây ngô, ngọn mía; thức ăn có nhiều chất nhầy như dây khoai lang; thức ăn có nhiều protit thực vật như bã đậu; thức ăn mất phẩm chất bị mốc, lúa ngập nước, cỏ úa; ăn phải cây có độc như lá sắn, lá xoan, măng tre hoặc các dạng thức ăn có chứa muối nitrit bên trong như cây bắp cải trắng, lá lim.

- Do chăn thả, lao động vào lúc giá rét, có nhiều sương muối.

- Do kế phát từ cảm nắng, bị què, bại liệt, ốm lâu ngày con vật không đi lại, nằm lì một chỗ.

- Kế phát từ bệnh tụ huyết trùng, liệt dạ cỏ, dạ cỏ bội thực, tắc thực quản, viêm họng làm con vật không ợ được hơi, viêm màng bụng.

2. Triệu chứng

Trâu, bò biếng ăn, có khi bỏ ăn, không nhai lại, bụng trái căng to lên, không đứng lên nằm xuống được, mõm đập vào cho phình bụng. Thở khó, mũi nở rộng, cổ dương thẳng, mắt trợn trắng sợ sệt, có khi kêu la. Con vật có thể chết sau vài giờ hoặc vài ngày.

3. Điều trị

- Hộ lý: Cho vật nhin ăn 1 - 2 ngày, sau đó cho ăn rom, cỏ khô, không cho ăn thức ăn xanh.

- Làm thoát hơi trong dạ cỏ bằng cách: Dắt gia súc lên dốc, thò tay dẻo lưỡi nhịp nhàng để kích thích sự ợ hơi, thổi và xát bột bô kết vào cuống lưỡi để kích thích sự ợ hơi.

- Thải trừ các chất chứa trong dạ cỏ bằng các thuốc tẩy: Uống 300 - 500g MgSO₄ hay Na₂SO₄, hoà trong 2 lít nước.

- Mồi phân ở trực tràng, lấy rom, dẻ bọc muối rang xát mạnh bên sườn, hông trái để kích thích nhu động dạ cỏ.

Chú ý: Khi gia súc bị chướng hơi cấp không được dùng Pilocarpin vì sẽ làm vỡ dạ cỏ hay làm gia súc tăng tiết nước bọt, con vật sẽ bị sặc.

- Dùng các thuốc ức chế sự lên men sinh hơi: Ichthyol 20-25 g/con; Formol 10 - 15 ml và NH₄OH 15ml/con; rượu cồn tỏi (50gram tỏi bóc vỏ giã nát hoà trong 300ml rượu/con); cho uống nước lá thị sắc 500 - 1000ml; nước dưa chua 500ml...

- Trợ sức, trợ lực cho vật bằng Cafein hay Glucoza.

Tất cả các biện pháp trên không được ta phải chọc troca hoặc dùng kim tiêm dạ cỏ để tháo hơi trong dạ cỏ ra ngoài.

Chú ý: cho hơi ra từ từ tránh gia súc bị sốc, chết do tụt máu não.